

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2020
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α.** Η συμπεριφορά του κράτους επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την οικονομική ζωή της χώρας και τις αποφάσεις των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.
 - β.** Όταν η ζήτηση για ένα αγαθό είναι τελείως ανελαστική, τότε μια αύξηση της τιμής του θα προκαλέσει μείωση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών γι' αυτό το αγαθό.
 - γ.** Με την εμφάνιση του νόμου της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης, αρχίζει ταυτόχρονα να μειώνεται το συνολικό προϊόν.
 - δ.** Η ταυτόχρονη αύξηση της προσφοράς και της ζήτησης ενός αγαθού είναι δυνατόν να μη μεταβάλλει την τιμή ισορροπίας.
 - ε.** Μια οικονομία παράγει δύο αγαθά X και Ψ με δεδομένη τεχνολογία, υποαπασχολώντας τους παραγωγικούς της συντελεστές. Για να αυξήσει την παραγωγή του αγαθού X , τότε απαραίτητα πρέπει να μειώσει την παραγωγή του αγαθού Ψ .

Μονάδες 15

Για τις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της κάθε πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A2.** Στην αγορά του ελαιολάδου παρατηρήθηκε ταυτόχρονα αύξηση της τιμής ισορροπίας και μείωση της ποσότητας ισορροπίας. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε
- α.** αύξηση της ζήτησης ελαιολάδου.
 - β.** αύξηση της προσφοράς ελαιολάδου.
 - γ.** μείωση της ζήτησης ελαιολάδου.
 - δ.** μείωση της προσφοράς ελαιολάδου.
- A3.** Στο διάστημα που το οριακό προϊόν είναι μεγαλύτερο από το μέσο προϊόν καθώς αυξάνεται η ποσότητα του μεταβλητού συντελεστή, το μέσο προϊόν
- α.** μόνο αυξάνεται.
 - β.** μόνο μειώνεται.
 - γ.** είναι σταθερό.
 - δ.** αρχικά αυξάνεται και στη συνέχεια μειώνεται.

Μονάδες 5

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

- B1.** Να περιγράψετε τις χρονικές περιόδους παραγωγής της επιχείρησης, όπως τις διακρίνει η οικονομική επιστήμη. **Μονάδες 16**
- B2.** Πού βασίζεται η διάκριση ανάμεσα σε αυτές τις περιόδους (μονάδες 6); Να αναφέρετε ένα παράδειγμα (μονάδες 3). **Μονάδες 9**

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Μια οικονομία παράγει δύο αγαθά X και Ψ με δεδομένη τεχνολογία, απασχολώντας όλους τους διαθέσιμους παραγωγικούς συντελεστές της αποδοτικά. Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τους μέγιστους συνδυασμούς παραγωγικών δυνατοτήτων της συγκεκριμένης οικονομίας.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού X (Κ.Ε.χ)
A	0	640	
			1
B	40	;	
			3
Γ	;	480	
			;
Δ	120	280	
			;
E	160	;	

- Γ1. Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τα κενά, όπου υπάρχει ερωτηματικό, κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς. Στον συνδυασμό E όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού X. **Μονάδες 5**
- Γ2. Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ και να το χαρακτηρίσετε ως αυξανόμενο, σταθερό ή μειούμενο (μονάδες 4). Να αιτιολογήσετε πού οφείλεται ο χαρακτηρισμός αυτός σε σχέση με τους χρησιμοποιούμενους συντελεστές παραγωγής (μονάδες 2). **Μονάδες 6**
- Γ3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας να εξετάσετε (υπολογιστικά) αν οι συνδυασμοί (α) $X=43$, $\Psi=590$ και (β) $X=85$, $\Psi=455$ είναι μέγιστοι, εφικτοί ή ανέφικτοι (μονάδες 6). Να αιτιολογήσετε τη σημασία των συνδυασμών αυτών για τη συγκεκριμένη οικονομία (μονάδες 4). **Μονάδες 10**
- Γ4. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες του αγαθού X πρέπει να θυσιαστούν προκειμένου να παραχθούν οι τελευταίες 100 μονάδες του αγαθού Ψ. **Μονάδες 4**

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Για ένα αγαθό X με γραμμικές συναρτήσεις αγοραίας ζήτησης και προσφοράς, στην τιμή των 10 χρηματικών μονάδων η ζητούμενη ποσότητα είναι 50 μονάδες και η προσφερόμενη ποσότητα 100 μονάδες. Αν θεωρήσουμε ότι, όταν μεταβάλλεται η τιμή από τις 10 χρηματικές μονάδες προς την τιμή ισορροπίας, η ελαστικότητα της ζήτησης είναι -0,8 και η ελαστικότητα της προσφοράς είναι 0,6:

Δ1. Να βρεθεί η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.

Μονάδες 8

Δ2. Να υπολογίσετε σε ποια τιμή θα υπάρξει έλλειμμα 20 μονάδων προϊόντος.

Μονάδες 3

Δ3. Εξαιτίας της μεταβολής των προτιμήσεων των καταναλωτών αυξήθηκε η ζήτηση του αγαθού X κατά 30 μονάδες προϊόντος σε κάθε επίπεδο τιμής (*ceteris paribus*). Να υπολογίσετε:

α. τη νέα συνάρτηση ζήτησης καθώς και τη νέα τιμή και ποσότητα ισορροπίας (μονάδες 6).

β. τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών στο αρχικό και στο τελικό σημείο ισορροπίας (μονάδες 2).

Μονάδες 8

Δ4. Επειδή το κράτος θεωρεί ότι η νέα τιμή ισορροπίας είναι πολύ υψηλή, αποφασίζει να επιβάλει ανώτατη τιμή πώλησης $P_A=6$ χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε το μέγιστο πιθανό «καπέλο» στην τιμή του προϊόντος.

Μονάδες 6

